

خدمات مرجع مجازی مشارکتی : Question point

معرفی پایگاه OCLC :

در سال ۱۹۶۷ مسئولین دانشکده‌ها و مدارس عالی در اوهایو یک سیستم کامپیوتری به نام مرکز کتابخانه‌ای کالج اوهایو را ایجاد نمودند و هدف از آن به اشتراک گذاشتن منابع کتابخانه‌ها و کاهش هزینه‌های آن‌ها، توسط رؤسای دانشگاه‌ها پایه‌ریزی شد. در سال ۱۹۷۷ اعضای OCLC از اوهایو با عضویت کتابخانه‌های خارج از اوهایو موافقت کردند. در نهایت OCLC از یک سیستم کامپیوتری منطقه‌ای برای ۴۵ کالج اوهایو، به یک شبکه بین‌المللی تبدیل گردید. امروزه حدود ۶۹ هزار کتابخانه از ۱۲۰ کشور و حوزه جغرافیایی در سطح جهان در فعالیتهای OCLC مشارکت داشته و از خدمات آن استفاده می‌نمایند و به صورت روزانه روزآمد می‌شود و هر سال حدود ۲ میلیون رکورد جدید به آن اضافه می‌شود.

خدمات و سرویس‌های OCLC :

۱. توسعه فهرست‌نویسی : در سال ۱۹۷۱ یک سیستم فهرست‌نویسی پیوسته مشترک را برای کتابخانه‌ها وارد عرصه کتابداری نمود که امروزه توسط کتابخانه‌های سراسر جهان مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد **World Cat** . قلب همکاری OCLC است. این خدمت سمبل ایده‌آلی از همکاری بین کتابخانه‌ها است که دسترسی به مجموعه‌ای مجازی را فراهم می‌آورد که هیچ کتابخانه‌ای به تنهایی قادر به داشتن چنین مجموعه‌ای در خود نیست.

۲. خدمات اشتراک منابع و توسعه بین‌المللی: خدمات امانت بین کتابخانه‌ای این سازمان در سال ۱۹۷۹ آغاز شد.

۳. خدمات مرجع و نشر الکترونیکی: در سال ۱۹۹۱ نیز خدمت **First Search** به عنوان یک ابزار مرجع به خدمات این سازمان افزوده شد.

معرفی پایگاه Question point : این پایگاه زیرمجموعه‌ای از خدمات مرجع و نشر الکترونیکی OCLC است. خدمات مرجع مشارکتی که توسط OCLC در سال ۲۰۰۲ م . راه اندازی شد؛ و کتابخانه‌های عضو بایستی به صورت مجازی و در اسرع وقت پاسخگوی کاربران باشند. طرح مشارکتی **Question Point** که به خدمات مرجع مجازی مشارکتی ۲۴/۷ معروف است؛ نوعی خدمات مرجع بی وقفه است که حتی در ایام تعطیل هم ارائه خدمات می‌کند.

خدمات و سرویس‌های Question Point : **Question Point** علاوه بر ارائه خدمات مرجع، یک سری خدمات دیگر به شرح زیر برای کاربرانش فراهم می‌کند:

مستندات و راهنمای آنلاین / برنامه‌ها و مواد آموزشی مختلف / کارگاه‌ها و فرصت‌های آموزشی دیگر

همچنین این پایگاه جهت پشتیبانی کاربران خدمات **Contact Support** را ارائه کرده است که شامل شماره‌های تماس با مرکز و ایمیل پشتیبانی است، و تحت عنوان **View Alerts** ؛ خدمات آگاهی‌رسانی جاری را برای پایگاه فراهم می‌آورد.

وبلاگ Question Point :

نکته‌ای در رابطه با استفاده از خدمات OCLC: برای استفاده از خدمات OCLC و Question point باید کتابخانه مورد نظر اشتراک داشته باشد و برای اعضای خود نام کاربری و رمز عبور تعیین کند. در ایران هیچ یک از کتابخانه‌های دانشگاهی و یا کتابخانه ملی اشتراک ندارند. در نتیجه استفاده از خدمات آن برای ما ممکن نیست. همچنین محدوده آی پی کشور ما جز کشورهای تحریم آمریکا بوده و به سبب کنترل‌های تجاری دسترسی نداریم.

صفحه لاگین Question point : جهت استفاده از خدمات مرجع مشارکتی، بایستی عضو پایگاه بود و وارد اکانت شخصی خود شد که نیاز به **User ID** و **Password** دارد. در حساب کاربری خود بخش‌های مختلف برای مطرح کردن پرسش، جستجو و سایر موارد دیگر وجود دارد .

نکته مهم در رابطه با واگذاری خدمات **Question point** به **Springshare** تحت عنوان خدمات **Lib Answers** در سال ۲۰۱۹ میلادی، **OCLC** توافق‌نامه‌ای را برای انتقال خدمات **Question point** در قالب **Springshare** امضا کرد. همچنین خدمات مرجع مجازی مشارکتی، تحت **Lib Answers** در **Springshare** ارائه خواهد شد. طبق اطلاعیه، در حال حاضر **Question point** برای کاربران خود ارائه خدمات می‌کند تا زمانی که نسخه **Springshare** تکمیل شود. پس از تکمیل قالب دیجیتالی، طبق دستورالعمل‌های مورد نظر همه مشترکین به **Lib Answers** منتقل خواهند شد.

معرفی Springshare : یک پلت فرم دیجیتالی و نرم‌افزار کاملاً ابری برای خدمات و همکاری بین کتابخانه‌ها است. امکان مطرح کردن سؤال از طریق **LibChat, SMS, Email, Twitter, Facebook...** را فراهم می‌کند **Slaven Zivkovic** . مؤسس و مدیرعامل آن اظهار کرده است که هدف ما ایجاد فضایی برای کاربران و کتابخانه‌ها است که بتوانند در هر زمان و مکانی از بالاترین خدمات بهره ببرند. این نرم‌افزار، فضایی مناسب برای همکاری بین کتابخانه‌ها در سرتاسر جهان است که ارتباط بین ۶۰۰۰ کتابخانه در ۸۰ کشور مختلف را مؤثر می‌سازد.

منابع:

<http://lib2mag.ir/12197/%d8%ae%d8%af%d9%85%d8%a7%d8%aa-d9%85%d8%b1%d8%ac%d8%b9-%d9%85%d8%ac%d8%a7%d8%b2%db%8c-d9%85%d8%b4%d8%a7%d8%b1%da%a9%d8%aa%db%8c-question-point/>